

PRATA OM ALKOHOL !

VALBORGS EDITION

NOVELLER SKRIVNA AV UNGA
OM UNGDOM OCH ALKOHOL.

INNEHÅLL

TOALETTEN	3
ÄRR BLEKNAR, MEN FÖRSVINNER ALDRIG HELT	8
SORGEN FÖRFLYTTAR SIG	10
LANGARE	11
DEN SOM ÄR LÄMNAD KVAR	14
ETT STEG FRAMÅT	16
BÄSTA VÄN	18

PRATA OM ALKOHOL

GYMNASIET 2008

FÖRFATTARE: TINA VESTERLUND

SKOLA: NOLASKOLAN ESMU 3,5

TOALETTEN

En novell om att ha alkoholiserade föräldrar

Klick!

Dörrvredet vändes mot rött. Väl inlåst på toaletten sjönk hon ner vid väggen och bara stirrade upp mot taket.

Flera sekunder av meningslös tystnad passerade som livslånga år. Hon andades tungt.

Hon såg sig omkring. Väggar talade till henne i tystnaden.

På det vita kaklet hade folk under årens gång klottrat ner små meddelanden på väggen. Fler-talet av dessa var könsord som kuk och fitta.

Flickan inne på skoltoaletten fnissade roat vid tanken på att dessa ord skulle vara störande inne på en toalett. Var passade inte såna ord om inte just här? Där man faktiskt använde sin kuk i ett naturligt syfte. Kanske fanns det också dem som använt sin fitta här när lusten blivit för stor.

På väggen fanns den stora bilden på gubben från paradiset. Dialogen mellan den okände konstnären och toalettbesökarna. Pilarna som var ritade på rummets kortsida, alldeles ovanför toaletten. Pilarna som pekade uppåt, och hela tiden strävande mot texten som stod i taket: "Nu pissar du utanför"

Humor blandat med allvar. Sex och kärlek blandat med sorg och smärta. Allt stod där. Flera hundra människors liv. Nerklottrat i ett eller flera ord.

Det osade en lätt rökluft bland den fräna lukten av bajs och kiss. Här hade säkert någon tjuvrökt för att verka tuff. Eller kanske bara för att suget blev för stort. Eller för att röka ut sina bekymmer och se dem försvinna ut genom den lilla ventilationstrumman.

En stark brytande doft av någon billig parfym smög sig fram mellan stanken. Hade rökaren sprutat på den för att dölja röklukten eller var det bara någon som kände för att lukta lite gott? Kanske för att träffa sin första kärlek där i högstadiets korridorer.

I papperskrogen låg en söndertrasad dagstidning från ett gånget datum.

Vem hade läst tidningen? Hade denne fått ut något vettigt av informationen som getts honom eller henne?

Flickan log igen vid tanken på hennes pappa. Han brukade alltid sitta och läsa tidningen när han satt och sket. Och länge tog det! Han kunde sitta där i en timme i streck!

Själv hade hon aldrig fattat vitsen med långsittare. Och tidningen sen! Varför tidningen? Gick det lättare att få ut skiten om man läste om vardagens skit?

Hon vandrade uppåt med blicken till handfatet. Där ovanför hängde en dammig spegel. Samma typ av spegel som hon och hennes syster brukade slåss om i en ärlig kamp mot utseendet med sminket som vapen.

Men också... Där vid spegeln om kvällarna. Allt som hände bakom dom stängda dörrarna. Grälen, skriken, bråken, spriten och... blodet. Blodet som färgat handfatet i en rödfläkig nyans. Blodet som oskyldigt försökt torkas bort med vatten. Vatten som med en förhoppning skulle skölja bort alla bekymmer, men istället låtit kvinnan med de sönderskurna armarna drunkna i sina egna salta tårar. Smärtfyllda, men samtidigt en lättnad. En bakventil för alla bekymmer och sorger.

Ja, Gud vet hur många tårar som hon fällt. Hur många svarta tårar som rullat utför hennes kinder i mascarans floder.

Ja, Gud vet hur många tårar som hon blivit orsaken till när hon spridit rykten och tagit ut sin ynkliga obetydande underlägsenhet som mobbare.

Hur många tårar hade hennes offer fällt? Skulle dom nånsin förstå varför? Skulle dom nånsin komma upp ur de förtrycktas träsk och inse att dom inte var för tjocka, fula, korkade, cp, idioter och andra kuksugare?

Skulle hon kunna be om ursäkt? Vad skulle hända då?

På ett plan var hon rädd för förändringar. Hon hade ju lärt sig att leva invid helvetets portar så varför inte ta steget in och möta djävulen ansikte mot ansikte?

På ett annat plan skrek hon ut sin hjälplöshet i tomheten som fanns i hennes hjärta.

Hon drog ett djupt andetag för att samla sig. Hon lät blicken svepa över rummet ännu en gång. Det var slut på papper i hållaren och det som fanns låg utspritt över golvet. Ett tecken på tonåringars lathet. Papperskorgen låg bara en halvmeter bort men ändå kastades papperet på golvet. Ett tecken på lathet, men också ett tecken på personlig revolution. Att våga göra det som är förbjudet. Att tämja på gränser och regler så väl skrivna som oskrivna.

Hon kastade en hastig blick på tidningen igen. Bara ett ord syntes av det som en gång var huvudrubriken. FÖRE. De fyra tjocka svarta bokstäverna hånade henne.

Hon tänkte tillbaka på hur allt var förut. Hon hade som barn levt ett rätt bekymmerlöst liv i en underbar familj. Men vad var det som gick snett? Hur kunde det hända? Varför kunde allt inte bara vara som det var förut? Hur skulle världen omkring henne då sett ut?

Frågorna yrde runt som ett orkanbaserat stormväder inom henne och hon fann inga svar i virrvarret av ovetande. Hon kände sig hjälplös, liten, tom och... splittrad. Som ett mänskligthetens pussel utan en hjälpande bild till vad pusslet föreställde.

Krossad. Som en spegel som fallit till golvet och spruckit i tusen små bitar. Sju års olycka. Ja, nog fan var det så.

Flickan slöt ögonen för en sekund och drog ett djupt andetag. Hur länge hade hon suttit här inne nu? En halvtimme? Hon såg på klockan. Det hade bara gått ett par minuter.

Kunde hon inte fått njuta av dom minuterna på ett bättre sätt? Som ett par minuter av att inte tänka på någonting överhuvudtaget. Bara lyssna till sina uppjagade hjärtslag och sakta höra hur pulsen trappades ner och känna lugnet. Det lugn som hon saknat. Det lugn som inte fanns med henne. Varken i skolan eller hemma. Hon gick spänd som strängen på en pilbåge dagarna i ända, redo att skjuta iväg ännu ett skadande skott, mot sig själv eller andra.

Ljuset släcktes. Det var rörelsebaserat. Hon satt alldeles stilla. Mörkret omringade henne. Hon såg ingenting. Hon blundade. Varför blundade hon i mörkret? Hon visste inte. Hon andades tungt. Som om hon nyss sprungit en 2mils runda utan vila. Varför andades hon så? Hon visste inte. Men så plötsligt. Tröttheten. Tårarna. Allt kom över henne. Det gick inte att hålla tillbaka. Hon brukade gråta sig till sömns där hemma. Nu grät hon för att mörkret påminde henne om det mörker som hon bar inom sig. Varför kunde inte mörkret få ha sin mening som rofylt och

stilla? Nu var mörkret skrämmande och kalla kårar dansade med kylan på hennes rygg. Hon frös. Hon grät. Hon skakade. Varför skakade hon? Hon visste inte. Hon reste sig.

Och så plötsligt lät hon sig vaggas in i mörkrets armar och verkligheten försvann runt omkring henne. Varför svimmade hon? Det blev nog bara för mycket...

När hon vaknade upp lyste det runt om henne. Det smärtade på hakan. Hon såg sig i spegeln. Hon blödde. Och blodet hade runnit ner till håret eftersom hon legat ner. Hur hade hon stött sig? Pappershållaren avslöjade svaret på hennes fråga eftersom ett rött märke hade bildats på den. Ett svagt nästan osynligt märke från hennes blödande haka.

Hon såg på såret igen. Det skulle behövas en tejp över det. Hon tog den sista pappershandduken för att dämpa blödningen.

Hon sköljde ansiktet med vatten och kände hur verkligheten kom tillbaka. Hon andades normalt. Hon blundade. Hon kände bara för att spy. Ja, nåt så för jävligt hon mådde. Så spydde hon. Sedan försvann hennes spyor iväg i en vattenvirvel.

Väggarna talade till henne i tystnaden. Humor blandat med allvar. Sex och kärlek blandat med sorg och smärta. Allt stod där. Flera hundra människors liv. Nerklottrat i ett eller flera ord. Skulle väggarna tala om för nästa toalettbesökare om just hennes liv. Vilka ord skulle dom då använda? Skulle dom andra förstå?

I papperskrogn låg en söndertrasad dagstidning från ett gånget datum. Men ingen rubrik kan sätta ord på det hon kände. Ingen artikel talade om hennes liv.

Klick!

Dörrvreden vändes mot grönt. Flickan gick ut och följde sina fötter genom korridoren till skolsköterskans mottagning.

GYMNASIET 2009

FÖRFATTARE: ANONYM

SKOLA: ÖSTERPORTSKOLAN, YSTAD

NOVELL UTAN NAMN

- Ska inte du dricka?
- Njaäe...
- Klart du ska dricka!
- Njä, inte idag...
- Här har du.

Den klara spriten hålls upp i ett litet glas.

- SKÅL!

Ännu mer klar sprit i det lilla glaset.

- SKÅL!

Det fortsätter och fortsätter. Inte en gång reser de sig, sitter på samma ställe, samma stol. Flaskan tar slut. Det börjar snurra, det börjar kännas fantastiskt, enkelt! Reser mig. Jisses! Vettskrämd. Toa. Toa. Var fan är toan? Måste på toa. Nej, nu måste jag spy också. Måste ha bort det, få bort det. Hur svårt kan det vara? Jag har sett toan ikväll, jag vet ju var den är. Var fan är toan? Svart. Snurrar. Jag står ju still, det är totalt omöjligt att marken kan snurra såhär. Dubbelt. Fyra fötter, fyra händer, två dörrhandtag. Där, där måste det vara! Här är det. Toan.

Äntligen, borta. Nu har det försvunnit, utspytt, nu måste jag snart vara som vanligt igen. Snart, snart.

- Vad söt du är.

Vem sa det? Vem är söt? Ser ingen. Hör steg, närmare, närmare. Var? Var är människan? Pratar den med mig? Jag, söt? Måste vara någon annan.

- Hej, jag het...

Va? Varför svamlar människan så? Men han pratar med mig i alla fall, eller? Han står ju framför mig, men tittar han på mig eller står han med ryggen mot mig? Ser inte riktigt. Satan vad mörkt det är, dimmigt. Hur kan det vara så dimmigt en sommardag? Det var ju fint väder alldeles nyss.

- Ska vi gå en sväng?

Han har redan tagit mig om axlarna och börjat gå.

- Antagligen?

Vad säger människan? Svammel, svammel, bla bla bla. Tråkigt. Jag orkar inte gå, vill sitta. Var är mina vänner? Var är någon över huvud taget? Tomt. Va? Var är alla? Var är huset? Hur långt har vi gått? Minns inte. Vad har han sagt? Jag har bara svarat "mm" emellanåt. Hur dum får jag bli? Hur kan jag inte minnas, inte memorera? Var är alla?

- Kom, vi sätter oss.

- Eh... Ok.

Han fortsätter att prata, och prata, och prata. Hur mycket kan man ha att säga egentligen? När ska vi gå tillbaka? Vilket håll kom vi ifrån? Var är huset? Han sätter håret bakom mitt öra, kommer närmare. Nu hamnade jag på rygg också. Aj. Aj! Något bränns. AJ! Vad är det? Vad bränns så satan? Inbillning?

Döda mig. Klockan visar 14.13. Måste lagt mig sent. Undra hur sent? Huvudvärk. Måste spy. Hur mycket drack jag? Jag skulle ju inte dricka. Skjut mig. Fy fan. Hur kan man må så? Åh, stäng av den! Vilket ljud. Vilken ringsignal! Den sliter sönder skallen. Maria. Orkar inte. Svarar ändå.

– Ja?

– Var tog du vägen igår? Vem var det du gick iväg med?

– Va?

– Ja!? Du gick iväg med någon. Såg dig bland brännässlorna med honom sen. Hur tänkte du där?

– Jag!? ... Nej!?... Va!?

– Jo, du dillade något sen om vad ni gjort men det totalt omöjligt att höra. Blev lite mycket igår kanske? Haha! Vad hände? Berätta!

– Jaha... eh... ja... Ehm... Jag... jag vet inte? Ångest?

HÖGSTADIET 2010

FÖRFATTARE: MARIA MALM

SKOLA: SPÅNGA GYMNASIUM OCH GRUNDSKOLA

ÄRR BLEKNAR, MEN FÖRSVINNER ALDRIG HELT

Ett slag, ett splitter och en fallande pojke. Ja, en pojke är just vad han är. Inte en man, utan bara en pojke. Slaget däremot, det kommer från en man, en påverkad man. Där ligger pojken på marken, utan en hjälpande hand så långt ögat når. Han släpar sig fram längs marken och lovar sig själv att aldrig utsätta sin kropp för alkohol.

Två år senare sitter han ute i solens varma strålar, men han känner ingen värme. Han känner sig som om han är på en annan planet, en planet där kärlek bara är ett virus. Han letar upp mobilen i fickan och tittar på den. Han mår illa av bara en blick och lägger snabbt ner den igen. Mattias fick den där känslan igen, som när han läste sms: et första gången. Det känns som om någon bara slitit ut hans hjärta. Han drar handen över bröstet, som om han försöker stoppa det, men det är för sent. Hon har förrått honom och det ska hon få betala för.

När han öppnar dörren möts han av dunkande musik och en stark spritdoft. Huset är fullproppat med femtonåringar och han känner igen ett fåtal från sin klass. Rasmus, hans bästa vän, trycker en öl i hans hand direkt och han känner på andedräkten att han är rejält berusad.

– Nu är det fest! sluddrar han och drar med sig Mattias. Mattias sveper ölen i ett nafs och ber snabbt om en till.

– Du, tack för att du berättade det där om Isa, sa han.

– Vem? Aha, din hora till flickvän? Det är lugnt polarn. Han drar ut på u: et och dunkar honom i ryggen. Även om Rasmus är full Isa har betett sig som skit, så blir han förolämpad av Rasmus sett att uttrycka sig.

Rummet börjar snurra runt honom och han sträcker sig efter mer att dricka. Han lyckas nappa tag i en glasflaska, drar upp locket och börjar hålla i sig. Den starka oundvikliga smaken utav vodka skär i hans strupe och han drar flaskan ifrån sig. Det är inte förrän nu han ser henne, Isa.

Där står hon i dörren och ser sig förvirrat omkring. Det tar emot att konstatera, men hon ser ännu sötare ut än vanligt, den röda lilla klänningen sitter som en smäck på henne och håret är uppsatt i en enkel, men klädsam, tofs. Hon möter hans blick och han slår snabbt ner den när han ser att hon närmar sig.

– Vi, Mattias pausar, vi måste prata! Han tar tag i hennes arm och drar henne med sig. Hon gör inget motstånd, vilket förvånar honom. Isa säger inget förrän dem är ensamma i ett rum på den övre våningen.

– Vad har du på hjärtat? säger hon och skrattar lite åt sig själv, men slutar tvärt när hon ser hans brännande blick.

– Vill du veta vad jag har på hjärtat? Va, vill du verkligen det? Jo, nu ska du få höra, jag gillar inte när folk går bakom ryggen på mig, speciellt inte dem jag litar på, speciellt inte du! Mattias är tvungen att ta några klunkar utav den starka alkoholen för att inte balla ur totalt.

– Vad pratar du om Mattias? Hon försöker stryka honom över kinden men han slår bort hennes hand, det är inte du som pratar, det är alkoholen, hon ger honom en öm blick.

– Det är inte någon jävla "alkohol som pratar",

han härmar hennes röst, det är jag och jag säger att jag aldrig mer vill ha något med dig att göra! Utan att tänka sig för knuffar han till henne och hon faller som ett korthus.

Hon klämmer fram ett litet förtvivlat "va" och Mattias hör att hon är nära gråten, men han ger sig inte.

– Säg det bara! Berätta hur du tillfredsställer andra killar bakom min rygg!

Hon fortsätter att säga emot honom och tårarna börjar rinna, längsmed dem vackert pudrade kinderna, ner på golvet. Han är rosenrasande och skriker på henne för fulla lungor. Tårarna sprutar och Mattias klunkar mer och mer av den starka vätskan.

– Erkänn att du bedrar mig! gormar han. Hon slutar upp med hulkningarna och kollar frågande på honom, men är snabbt igång och gråter igen.

Han greppar ett hårdare tag om flaskan och höjer den över huvudet. Sakta. Varenda rörelse har sin egen sekund. Flaskan har nått sitt högsta, möjliga läge. Det är nu eller aldrig. Helt plötsligt slår tanken honom att det inte är han som mottar slaget, det är hans far. Det är inte hans flickvän som ligger där, hjälplös på golvet, det är han. Han släpper flaskan och springer, än en gång springer han ifrån sina misstag och låter henne ligga kvar där, lika hjälplös som han själv för två år sedan.

HÖGSTADIET 2011

FÖRFATTARE: ELIN SKOGSBERG

SKOLA: SÖRLIDENSKOLAN, ÖRNSKÖLDSVIK

SORGEN FÖRFLYTTAR SIG

Sorgen förflyttar sig nedåt. Först hamnar den i huvudet, där den blockerar allt annat. Man kan varken tänka, andas eller se. Efter några timmar rör den sig till halsen och man gråter i dagar, kanske veckor. Sen går den ner i hjärtat, där den ivrigt äter upp en inifrån och det gör så ont att man funderar över om hjärtat över huvud taget finns kvar. Till slut lägger den sig till rätta i magen och därifrån försvinner den aldrig. Man förundras lite över att sorgen inte syns, men ändå är så tung och så svart.

Det låg en dimma över lokalen, av alkohol och av rök och av fredagskväll. Jag satt på armstödet av en soffa och försökte hålla mig party – i min glittrande klänning och med plastmuggen i handen hade jag alla förutsättningar. Humöret var inte riktigt på topp, men ingenting lite sprit inte kan lösa. Vi dansade oss iväg i natten och jag kände hur en välbekant värme började sprida sig ända ut i fingertopparna.

Några timmar och x antal plastmuggar senare skrattade jag högst av alla och var övertygad om att natten aldrig skulle ta slut. Det var paljetter, sommar, glädje! i luften. Jag hade slagit mig ihop med ett nytt gäng, bestående av ett tjugotal killar och en Lina lika glad och full som jag. Vi dansade på borden och kramades med alla. Det var en sån där kväll när man får trettio nya bästa vänner, och man känner att livet bara har börjat.

Sen skulle vi på efterfest, och livet tog slut.

Vi var vackrast i världen där vi satt i killarnas knän i baksätet. Alkoholångorna dansade och fyllde oss med lätthet. Någon viskade, något oartikulerat, att han ville ta mig där och då. Jag skulle just till att höja på ögonbrynet och le utmanande när det small.

Vi var så lätta där vi satt – kanske var det därför vi flög så långt. Kanske var det därför Lina flög rakt in i framrutan och bröt nacken. Glassplittret la sig som en hinna av glitter över hennes livlösa kropp.

Jag var den enda som var vid medvetande direkt efter krocken. Jag minns en känsla av paralyserande rädsla och en genomträngande smärta i bröstet. Jag minns att jag såg Linas välmanikyrate hand bland virrvarret av stilla kroppsdelar och blod – jag minns att jag kramade den, för att hon skulle krama tillbaka. Det gjorde hon inte.

På nätterna fylls mitt mörka rum så till den gräns att jag måste kippa efter andan. Tomheten fyller upp mina skrivbordslådor och jag faller in i någon slags trans. Egentligen kände vi inte varandra så väl, jag och Lina. Det är märkligt vilka band man knyter under sommarkvällar där luften är tjock av glädje. Det är märkligt hur ont det gör när banden, som vittnar om ens bästa stunder, slits sönder. Man brukar försöka väcka mig när jag skriker, men jag märker ingenting. Jag hör inte min mammas desperata vädjanden, känner inte hur de ruskar om mig och ser inte oron i deras ögon. Allt jag känner om nätterna, är en död hand i min.

HÖGSTADIET 2013

FÖRFATTARE: ELSA HELLQVIST
SKOLA: HEBY SKOLA I HEBY

LANGARE

Min bror är populär. Du kan se det på sättet han går genom korridorerna, hans steg är självsäkra, hans hand drar vant över det guldbruna halvlånga håret så den får den där speciella lite kaxiga frisyren. Hans mun formar ett leende varje gång någon säger något roligt och hans skratt ekar genom korridoren när han sitter på en bänk med sina kompisar. Jag vet det här, för jag går på samma gymnasium som honom, jag går i ettan och han i trean. Jag vet också att popularitet är något man måste kämpa för, något man måste vinna. Genom att vara eller göra något som får dig att sticka ut på ett bra sätt, något som får folk att dras till dig. Folk ler mot min bror, på ett inställsamt och vänligt sätt, de vill vara hans vän, de vill ta dela av hans popularitet, få sola sig i skenet från alla beundrare. Jag vet att de utnyttjar honom, för jag ser sådant som andra inte ser, och jag tänker på sådant som man inte tänker på när man är där, på den långa vägen mot fullständig bekräftelse.

Många tjejer gillar min bror, han har det där lilla extra i sitt utseende som får tjejer att smälta av hans blickar. Kanske är det den där lite sneda tanden, hår eller skrattgroparna på hans kinder. Jag vet inte. Men han har något mer också. Något som många är ute efter. Min bror är en langare.

Han är inte bara en langare, han är en villig och snäll langare. Han går med på det mesta, cigaretter till tolvåringar, sprit till nästa helgs fest. Allt köper han ut, och säljer för det dubbla. Han får mycket sålt, och mycket betalt. Folk vill köpa av honom. Han utstrålar något som får folk att lita på honom, tycka om honom, göra som han vill. Han blir bjuden på fest varje helg, och han kommer alltid hem tidigt på morgnarna. De nätterna han är borta sover ingen. Jag ligger i mitt mörka rum med värkande mage och med huvudet fullt med tankar på vad som kan hända min bror som jag tycker så mycket om. Mamma sitter i köket och stirrar ut genom fönstret hela natten, med händerna hårt slutna runt en kopp med te som sakta förlorar både värme och smak. Jag vet att hon tänker på pappa, att hon inte klarar av att förlora en till älskad familjemedlem. Det kan vara på grund av det som min bror festar också, tror jag. Det har inte alltid varit så, festerna har inte alltid varit så vilda, nätterna har inte alltid varit så långa, men det har blivit värre, varje helg köper min bror ut ny alkohol och varje gång så blir han bjuden på fest. På senare tiden har det ibland slutat med att mamma har fått åka till polisen och hämta honom, och när de senare kommit hem har han varit konstigt skrattig och han har stupat på sin säng med kläderna på medan mamma sitter kvar ute i köket med sin kopp och oroliga ögon.

Jag får aldrig riktigt veta vad som händer på de där festerna och jag är inte säker på att jag vill. Mamma vet en del och hon verkar inte må bättre av det.

Ibland ligger han bara i sängen på söndagarna, trött och med ett paket Alvedon bredvid sig. Då brukar jag göra te, stora mackor med prickigkorv och värma upp lite bullar. Sen går jag in till honom och vi sitter där och äter och pratar om allt möjligt, förutom festerna och skolan. Vi pratar om barndomsminnen, om tider då pappa fortfarande fanns hos oss, när vi sprang med tomtebloss och ritade stjärnor i luften. Eller så pratar vi om vad vi ska göra tillsammans i sommar, vi har så många idéer, så många drömmar, så mycket att göra.

Då är min bror inte alls som i skolan, han är bara snäll och mysig. Han ler mot mig och tackar mig alltid för fiket. Han berättar historier om allt möjligt och avslöjar hemligheter som bara några få i skolan vet om. Hans hår är rufsigt och inte fixat alls och hans röst låg och vänlig. Det är som att jag har två bröder.

Jag är allt som min brorsa inte är. Mitt hår är långt rakt och mörkbrunt, jag funderar på att färga det men vågar inte. Jag kommer till skolan på morgonen, tar mina grejer, går på lektionerna och jobbar hårt. På rastera sitter jag tyst någonstans och bara tittar på folk. Det händer att jag inte säger något under en hel skoldag. På bussen hem sitter jag nästan längst fram med näsan ner i mobilen, och försöker se väldigt upptagen ut. Som om jag skulle ha vänner någon annan stans att prata med. Jag har aldrig druckit, aldrig rökt, aldrig bråkat med någon förutom mamma, aldrig berättat hemligheter med någon sent på kvällen, aldrig skickat hemliga lappar under en lektion. Aldrig gjort något som betyder något.

Ingen gillar mig, det märks på deras blickar, på hur de alltid väljer mig sist på gympan, på hur de sitter i matsalen, utan en enda stol ledig. Jag trodde det skulle bli bättre i gymnasiet, att folk skulle växa upp lite då och börja prata med andra än bara sina bästa vänner, men så blev det inte. Jag finns faktiskt också, vill jag skrika, jag finns här redo för att leva, är ni blinda?

Jag brukar sitta och kolla på min bror när han går genom korridorerna, med starka steg som lyfter fram hela honom och får honom att glänsa, som får hans hår att virvla i vinddraget. Alltid med samma självsäkra leende. Jag brukar önska att någon en dag skulle se mig som honom, ge mig en chans, en chans att leva. Men är alkoholen enda utvägen till det?

Det är helg igen, lördag kväll och nyår. Klockan närmar sig halv tre och jag och mamma betar oss på samma sätt som så många helger förut. Mitt rum är kallt, jag drar täcket längre upp mot hakan. Det är helt tyst här, tyst och mörkt. Det är svårt att dra ner luft i lungorna eftersom oron gör min mage till en hård liten klump. Något lyser ute i natten, ett fyrverkeri. Snöflingor landar på rutan, för att sedan sakta smälta och jag tänker på kylan där ute, och på min bror. Troligen så bryr jag mig om honom så mycket eftersom jag inte har någon annan att bry mig om, han är de enda som någonsin betytt något för mig. Plötsligt hörs något ute i den svarta natten, det är en ljudlig smäll, och sedan kan man se hela himlen lysa upp av en eldsvåda några kvarter bort. Jag reser mig upp och kollar ut, mitt fönster är tunt, jag kan höra folk skrika, någon ropar efter ambulans med panik i rösten. Något har hänt, något riktigt allvarligt. Någon är skadad, det brinner. Men det är säkert inget som rör mig, säkert någon annan, det är inte min bror som är skadad, han är inte så dum, det vet jag. Jag säger det om och om igen inom mig men orden vill inte fastna. Mammans telefon ringer plötsligt ute i köket, jag hör henne svara, sen är det tyst en stund när hon lyssnar, när hon hörs igen är det inte genom ord. Hon gråter, snyftningarna skär genom min kropp som knivar, något är fel, riktigt fel.

Mina ben rör sig som förlamade genom korridoren som leder ut till köket, där sitter mamma, hon har rödgråtna ögon och hon ser på mig med en blick om befinner sig långt borta.

- Gumman, viskar hon och hennes händer gör en darrande gest mot mig.

- Ja? Svarar jag medan gråten bubblar upp i halsen, något är riktigt fel, jag kan känna det på

mig, mina mardrömmar har slagit in.

- Det är din bror, Henrik, han lekte med fyrverkerier nyss och... Viskar hon stakigt samtidigt som hon slår händerna för ansiktet.

- Och vadå? Vad har hänt, vart är han? Frågar jag med panik i rösten, mina ögon tåras och mina ben känns ostadiga, jag ser bilden av elden framför mig om och om igen, hör smällen som kom innan.

- Han visste inte vad han gjorde, det var för mycket dricka. Din bror är död! Mammans röst blir gäll i slutet och övergår till gråt. Jag ser inget längre, allt är som en dimma, telefonen ringer, det gör ont i öronen. Allt gör ont. Mina knän viker sig. Jag ser Henriks ansikte framför mig, hans leende, hans hår. Den enda som någonsin betytt något för mig, död.. Allt är borta, alla våra drömmar, alla våra planer, de är borta nu.

Min bror hette Henrik, han var populär, han finns inte mer. Min bror var en langare.

HÖGSTADIET 2014

FÖRFATTARE: ALA AL-FAIROUZI
SKOLA: EKHAGASKOLAN

DEN SOM ÄR LÄMNAD KVAR

Kelian,

De senaste dagarna har jag saknat dig som om sakna dig är allt jag är. Om någon tittade inuti mig, skulle det inte finnas skelett och muskler, blod och nerver. Det skulle bara vara minnen av dig och alla de saker som jag har försökt att säga, slitna ur denna tunna bok som är jag. Alla de saker som jag vill säga men inte kan eftersom jag inte har ord.

Allt de ser kommer att vara tatueringar och smilgropar, grönt, lockar, den svaga doften av mint, fjärilar och piercingar, mörker. Du.

Du vet inte hur illa det gör mig. Hur kunde du? Jag vet inte ens var jag ska börja förklara.

Jag älskar dig men jag hatar dig.

Jag saknar dig, men jag vill aldrig se dig igen.

Jag försökte stoppa dig den dagen. Jag försökte desperat att prata dig ur det. Jag sa att jag hade en dålig känsla den dagen. Jag försökte. Du lyssnade inte. Ilska förblindade dig. Med flammande ögon gav du dig iväg. Utan ett ord eller ens en enda blick. Jag såg det tydligt, att du hade stängt av. Du var inte kvar i de upplysta gröna ögonen, glimten hade försvunnit och ersatts med någonting annat. Något jag inte riktigt kunde sätta fingret på, då. Men nu när jag blickar tillbaka förstår jag inte hur jag hade kunnat vara så blind. Hur hade jag kunnat missa det viktigaste? Det var så tydligt, men jag antar att när man så flitigt letar efter vad som är fel missar man det mest uppenbara. Jag visste inte att när jag lät dig gå, lät jag dig vandra in i döden. Jag visste inte att du skulle vara inblandad i en bilolycka.

Jag lärde mig att leva hälften levande. Med en konstant känsla att jag har förlorat en lem. Som att tiden var frusen, utan dig. Icke-funktionell. Oförmögen. Men jag kan fortfarande känna min lem. Jag kan bara inte röra den eller se den. Ibland glömmer jag att den inte riktigt är där. Ibland känner jag dig i vår säng men du är inte riktigt där. Och när jag kör pratar jag med dig som om du sitter bredvid mig. Det är i dessa stunder som jag känner sann lycka. För ett litet ögonblick är det inte sant, allt är bara en dröm. En mardröm.

Jag mötte den andra familjen en dag. Bad om ursäkt, erbjöd hjälp. De bjöd in mig till sonens begravning och jag accepterade motvilligt. Väl där såg jag ett dussintal bilder på den vackra pojken. En ungdom, kunde inte varit över arton år. Blommor fyllde hallen medan skaran av sörjande människor fyllde huset. I början var jag okej men när hans mamma höll tal om den oändliga saknaden klarade jag inte av det längre. Det blev överväldigande, outhärdligt. Trots att det gör ont, är jag den första som erkänner att det var ditt fel. Det plågar mig varje gång jag sluter ögonen. Du var för ung, för dum.

Varje dag splittras jag i en miljon bitar. Men jag känner mig så avskräckt att jag inte kan plocka upp alla delarna och sätta ihop dem igen utan att skada mig själv på de vassa kanterna. Men för dig försöker jag, att plocka upp skärvorna tills jag blöder.

Förstår du ens?

Du gjorde mig gladare än jag varit på länge.

Du gjorde mig värre än jag någonsin varit.

Du är den enda jag önskar jag kunde glömma. Den enda jag älskar men inte kan förlåta. Sanningen är att vart jag än går, kommer jag alltid att se dig. Du kommer alltid vara med mig. Det finns inget lyckligt slut här. Inte en chans att en historia som började en kväll, inbränd i mitt hjärta, kommer att sluta som jag önskar att den skulle. Du är verkligen borta. Inga sista ord. Oavsett hur mycket jag pratar med dig kommer du aldrig att svara. Du kommer aldrig att säga adjö.

När jag fick nyheterna, noll ett femtioåtta, låg jag i sängen och försökte få en blund men min magkänsla hade hållit mig uppe.

De sa att du var död, att de beklagade sorgen, att jag förmodligen borde ta mig till sjukhuset så fort som möjligt. Sedan berättade de att olyckan orsakades av rattfylleri. Det var då det slog mig, som en blixtnedslag från klar himmel. Det var då jag visste vad jag hade missat, dina blodsprängda ögon och den förfärliga stanken som kunde kännas på flera meters avstånd. Dina ojämna fyllesteg och det rufsiga håret. Jag tror jag visste innerst inne men inte ville inse det. Vi hade haft ett otal samtal, som ledde till gräl, om dina alkoholvanor. Till slut hade du gett med dig. Du hade lovat.

På vägen till sjukhuset visste jag vem det var som hade orsakat olyckan. Ändå hoppades jag att det inte var du. Jag önskar jag inte hade hoppats så mycket. Jag önskar att besvikelsen och sorgen inte hade sköljt över mig och dragit mig under ytan. Jag önskar att du inte hade kört över den vackra pojken med alkohol löpande genom dina ådror.

Du är allt jag vill ha.

Du är allt jag inte vill.

Det är att hålla fast och släppa taget.

Det är kärlek och hat.

Det är jag.

Det är du.

Ärligt talat, känner jag mig bortom ledsen. Jag känner mig tom. Avdomnad. Men som alltid kan jag bara inte gråta och jag har alltid undrat varför men inte vetat svaret. Idag vet jag. Så jag gråter, den värsta sortens gråt. Den tysta. Den när alla sover. Den när du känner det i halsen, och dina ögon blir suddiga av tårarna. Den där när man bara vill skrika. Den när du måste hålla andan och ta dig för magen för att hålla tyst. Den när man inser att personen som betytt mest för dig, är borta. Följt av insikten att personen orsakade det själv. Den när man inte kan andas längre. Och jag kan inte andas utan dig. Men jag måste. Andas. Utan dig.

Alex

HÖGSTADIET 2015

FÖRFATTARE: MIA ZHAO

SKOLA: BLÅKLINTSKOLAN, MJÖLBY

ETT STEG FRAMÅT

Ett steg framåt. Kompakt yta. Nu tror jag att jag vågar. Jag har länge varit rädd för att göra det. Rädd för att göra fel val och förlora något jag inte vet att jag skulle sakna. Men nu vet jag att det är det lättaste sättet att slippa all smärta, eller? Det är min största önskan att få blunda och aldrig behöva tänka på allt ont som berör mig, men det är också min största fruktan. Men man måste möta sina rädslor förr eller senare, är det inte så? Jag klarar inte av mer. Snart så kommer jag att bryta ihop. Allt och alla har format mig till ett vingligt korthus. Ett till försök till ett leende så kommer jag att rasa. En till vit lögn så kommer jag krossas. Men nu är det dags. Jag vågar. Jag ska. Jag måste.

Ett steg framåt. Kompakt yta. En del av mig skriker för att slippa alla alkoholdränkta kläder, alla fördomar och alla blå- märken på min arm som jag måste gömma. Under de längsta nätterna, då ugglorna går sömnlösa och månen lyser arrogant, är det som värst. Bakom de mörka och oskyldiga persiennerna så finns det inga regler som begränsar aktionerna. I den trånga lilla lägenheten finns varken moral eller kärlek. Alkoholen regerar. Det är också där jag erhåller missfärgningar på min bara hud. En annan del av mig viskar desperat i bakgrunden om skräcken att aldrig kunna känna smärta igen. Att aldrig kunna känna något överhuvudtaget igen.

Ett steg framåt. Kompakt yta. Ytan ja, det är allt som räknas. Ytan är allt de ser och allt man behöver för att komma någonstans i livet. Vem känner till hemligheterna som gömmer sig bakom det vackra leendet och tårarna som ständigt kämpar för att befria sig från ögonvrån. Vem kunde ana att den självsäkra partytjejen som alla beundrar kunde hamna här. Vem har någonsin besökt den mörka sidan av skönheten. Vem har någonsin upptäckt de falska underskrifterna. Vem har någonsin undrat vad den starka vaniljdoften försöker att dölja. Vem kunde känna till? Ett steg framåt. Kompakt yta. Ingen kärlek. Ingen värme. Jag tittar ut mot staden och de trafikerade vägarna. Skymningen faller sakta och de färgade ljuspaljetterna växer och smälter ihop med de stolta skyskraporna. Allt blir suddigt. En ensam saltdroppe plöjer sig fram genom den ojämna huden. Sakta kyls den av och droppar ner från hakan. Den försvinner meningslöst tätt följd av en annan droppe som sedan översköls av en flod. Avundsjuk. Avundsjuk på de som har en omsorgsfull familj. Avundsjuk på de föräldralösa som vet vad en nykter miljö betyder. Nykter är en anonym term som aldrig ens har haft en tanke på att hälsa på vårt lilla boende. Samtidigt som kronofogden och lån är två objudna stamkunder som alltid stiger in utan att knacka på. Fler och fler vita kuvert och mindre ytor att sitta på. Fler och fler konservburkar och färre konversationer. Så är det. Så har det alltid varit. Ett steg framåt. Kompakt yta. Inburad. Fångad. Livrädd. Naken fast jag är fullt påklädd. Fängslad fast jag är totalt fri. Panikslagen över att folk ska få reda på sanningen. Vettskrämd av deras sympatiska ögon och medlidande leenden. Ängestfull av specialbehandlingarna folk ger för att man inte är som alla andra. Skräckslagen över deras åsikter. Tänk om det hade fun-

nits någon som jag kunde prata med. Tänk om någon hade frågat om hur jag mådde eller sett hur jag har mått. Tänk om mina grannar hade frågat om de förtvivalade skriken på nätterna istället för att behålla sin värdighet och inte blanda sig i något. Tänk om jag kunde sluta vara rädd för mina egna drömmar. Tänk om någon hade brytt sig. Skulle jag vara här då? Skulle jag fortfarande vara intrasslad i den här röran? Jag vet inte, men man ska aldrig vara positiv. Det finns inget lyckligt i alla sina dagar, i alla fall inte för mig. Jag har slutat att tro på sådant sedan den första gången jag såg högen med de gröna glasflaskorna.

Ett steg framåt. Kompakt yta. Nu står jag på utkanten av världen. Jag ser ut på planeten så långt som det går tills horisonten gränsar marken från att nå himlen. Jag blundar. Jag hör liv. Jag andas in. Jag känner den våta asfaltsdoften tränga sig in i mina näsborrar. Det luktar nyktert. Jag sträcker ut mina armar. Jag känner mig levande. Luften sveper sig om mig och vidrör mitt hår. Tiden stannar. Snart kommer allt vara över. Jag tittar ner. Är det inte nu som folk springer fram och försöker att hindra en som i alla filmer? Då de säger massa saker och allting fixar sig? Men ingen gör det. De som ska göra det vet knappt om min existens. Det behövs egentligen bara tre ord för att hindra mig. De tre ord som jag har saknat hela mitt liv. Men det finns ingen som säger det. Det har det aldrig funnits. Inhalera. Ett steg framåt. Bröstkorgen reser sig snabbare och snabbare. Bara ett steg till. Hjärtat slår hårdare än någonsin. Sen är det över. Tårarna forsar. Fritt fall.

HÖGSTADIET 2016

FÖRFATTARE: ANNA VON GROSS
SKOLA: ÄNGDALA SKOLOR

BÄSTA VÄN

Jag har en bild framför ögonen. Den kastar mig bakåt i tiden, till när jag var mindre. När jag gick i första eller andra klass. Kanske tredje. Vi hade fått i uppgift att berätta om vår bästa vän. "En bästa vän är någon ni kan berätta alla era hemligheter för. Det är någon som ni vet aldrig kommer göra er ledsen eller besviken. Någon som alltid finns där för er", hade min lärare berättat för oss. Jag minns att jag såg mig runt i klassrummet, försökte tyda de andra barnens ansiktsuttryck. Då förstod jag inte, att det bara var jag som aldrig hade haft en sådan människa i mitt liv. Fler och fler barn räckte upp handen, berättade för oss andra vilka fantastiska vänner de hade, vilka lekar de brukade leka tillsammans och vilka ställen de besökt ihop. Detta var inte första gången jag sprang ut ur klassrummet gråtandes, och det skulle inte bli den sista.

Om jag hade känt dig då, hade jag kanske kunnat berätta om dig. Beskrivningen passade ju så bra. Hade jag känt dig då, hade jag kanske sluppit blåtiorna, ärren och de tusen bitarna mitt hjärta har krossats till de nästkommande åren. Sluppit bli kallad ensamvarg, mobbad, böggjäväl. I mitt klassrum, där på lågstadiet, avlossades startskottet för röran jag nu är intrasslad i.

När det kommer till att behålla hemligheter, som min lärare påstod en bästa vän skulle göra, ligger du säkerligen i framkant. Du finns alltid där, nära till hands, 24 timmar om dygnet, 365 dagar om året. Alltid är du där för att lyssna på mig. Aldrig har du lämnat mig i sticket, så som alla andra gjort när de inte orkat med mig längre. När andra har huggit mig i ryggen med den största kniven de kunnat hitta och sedan lämnat mig blödandes.

Trots att du först på senaste tiden har blivit en ofta återkommande besökare, har vi skapat många minnen tillsammans. Jag kan inte påstå att någon i min närhet, alltså människorna som genom blodsband tvingas hålla kontakten med mig, är speciellt entusiastiska när det kommer till din närvaro. Deras halvhjärtade försök till att hålla dig borta från mig har inte kunnat förhindra att vi möts om och om igen. På senaste tiden har de bara tittat bort, och byggt upp luftslopp efter luftslopp för alla andra som brydde sig det minsta om mig. Vilken tur att jag har dig, så att vi tillsammans kan fly till en annan värld där ingen vill mig ont, där människor slipper lägga ner tid och energi på mig.

För det är ju det folk vill slippa. Slippa hjälpa. Slippa ta hand om. Slippa bry sig. Och jag kan inte klandra dem. Alla möten med rektorer och lärare. Alla samtal med kuratorer, sjuksköterskor och socialtjänstemän. Föräldrar borde aldrig få höra att deras barn jämt gör fel. Att det borde anpassa sig. Att det är deras fel att barnet uppför sig som det gör. Men hur ska jag förändra rollen jag blivit intvingad i, rollen jag behöver istället för att bli hopslagen av de andra barnen, bara sitta själv i ett hörn i klassrummet. För jag vet att jag inte är som de andra barnen, och kommer aldrig bli det heller. Hur hårt jag än försöker kommer jag aldrig komma

fram, utan fortsätta gå balans på en slak lina, i hopp om att inte stupa varje sekund som helst.

Vilken tur att du finns, för med din vilja av stål har du fått mig att glömma så många gånger. Du har fått mig att inte bry mig. Fått mig att för en kort stund få tillbaka hoppet om att en dag inte känna mig felplacerad i samhället. För att jag inte ska vara den udda pusselbiten, eller det talet som inte passar in i ekvationen.

Jag vet att du förstör mitt liv på så många sätt, jag vet att jag aldrig kommer kunna vara utan dig mer. Och jag vet min hals brinner när jag är med dig, att jag vaknar på morgonen och inte vet vem jag är mer, att jag förlorat allt jag älskar på grund av dig. Men att du tar mig ifrån denna plats andra kallar öppet, förstående och fritt, som jag istället ser som fruktansvärt dömande och exkluderande, väger tyngre än något annat.

Alkoholen. Min bästa vän.

PRATA OM ALKOHOL

info@prataomalkohol.se
08-410 214 60

Sveavägen 98
113 50 Stockholm